

Can Relats

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Martí Grivé, 47
Emplaçament A la zona d'eixample de Granollers
Alçada: 139

Coordenades:

Latitud: 41.603793344467
Longitud: 2.2899700921369
UTM Est (X): 440833
UTM Nord (Y): 4606030

Classificació

Número de fitxa 08096 - 75
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1877
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Molts dels elements d'interès no s'han conservat. L'actual rehabilitació només conserva la façana.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Núm. R-062. Protecció de tipus III: Conservació de façana amb reforma i/o ampliació condicionada.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari IPA 28944
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil

Ús actual:	Residencial
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Granollers
Autoria de la fitxa	ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa:	dl., 01/10/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió:	Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió:	dl., 18/12/2023 - 11:49

Descripció

Antiga casa burgesa amb jardí de la qual només en resta la façana principal, que s'ha deixat com a testimoni al davant d'un nou equipament de serveis municipals. Es tractava d'una edificació aïllada que constava de planta baixa, pis i sota coberta.

La façana és de llenguatge compositiu clàssic, de composició simètrica en tres eixos, amb buits de proporcions verticals emmarcats, finestres balconeres a la primera planta i finestres en la planta sota coberta. La portalada d'entrada està protegida per un porxo terrassa recolzat en columnes de ferro fos, molt primes i de caire clàssic.

Fins no fa gaire als laterals on ara hi ha blocs de pisos es conservava el jardí de la casa, de notable interès.

Observacions:

La inclusió d'aquesta casa al catàleg de protecció del patrimoni arquitectònic del municipi fou motiu de polèmica. L'any 1983 l'Ajuntament va proposar catalogar Can Relats com a element del patrimoni arquitectònic però els propietaris van recórrer la catalogació i uns deu anys més tard l'afer va acabar amb una sentència judicial desfavorable a la catalogació. L'Ajuntament va insistir i entre 1996 i 1997 es va encarregar la revisió del catàleg. Aleshores es va negociar amb la propietat el sostre de l'edificació que es podria fer en el solar restant, on hi havia el jardí. Amb el temps l'edifici es va declarar en ruïna i es va acabar protegint només la façana. El 2017 es va aprovar enderrocar l'edifici mantenint la façana i començar la construcció de dos blocs d'habitatges a l'espai que havien ocupat els jardins a banda i banda de la casa. Més recentment, el 2023 es va portar a terme la construcció d'un nou equipament de serveis assistencials dedicats a la infància, ubicat rere la façana.

Història

L'eixample de Granollers es va configurar sobretot a la segona meitat del segle XIX. La carretera va substituir l'antic camí Ral l'any 1848 i el ferrocarril va arribar el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. Fins al 1880 les edificacions s'estenien al sud pel carrer de Ricomà fins a la Creu de Palou, al nord fins la plaça de la Muntanya entorn a la fàbrica de la Font, i a Llevant, entre la nova carretera de Vic i l'antic traçat, i l'estació vella de França. Les línies paral·leles al nord i al sud es van iniciar entre 1862-63 amb la construcció de la fàbrica de Can Piñol i les primeres cases del carrer d'en Prim.

En aquesta part de l'eixample es situava la ciutat jardí del segle XIX. Aquesta casa en particular va ser construïda, segons sembla, el 1877. El terreny fou comprat l'any 1872 amb idea de convertir-lo en hort, ja

que pel carrer del bisbe Grivé hi passava l'anomenada Mineta o Mina Nova, un canal de rec que utilitzava durant uns dies l'aigua de la Mina d'en Fortuny de Canovelles. Passava per la vora del lloc que ocupava l'antiga via fèrria de França, quasi a l'actual avinguda de Sant Esteve (LLOBET, 1986). El promotor de la casa fou Jaume Bultà, fabricant de teixits provinent de Vic, el qual va obrir fàbrica a Granollers.

La casa tenia el seu jardí, que es conservava fins no fa gaire, tancat dins una tanca perimetral. Comptava amb una font sortidor davant l'entrada. Dues magnòlies flanquejaven la porta d'entrada. Al mateix jardí hi creixien, a més, altres espècies com un teix, una alzina de gran port, un bosquet de bambú i altres exemplars arboris d'interès (CUSPINERA et alí; 2001). A la part posterior la casa tenia un petit celler.

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

BAULIES I CORTAL, Jordi (1986). "La industrialització de la vila i la ciutat moderna", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 65-76 Granollers: Servei Municipal de Cultura.

CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Granollers. Document administratiu.

LLOBET I REVERTER, Salvador (1986). "La formació del relleu i la funció de les aigües a Granollers", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, 1. Aproximació al medi natural i a la història de Granollers. Ajuntament de Granollers, pp.15-19.

PATRIMONI (1985). *Patrimoni Històric Arquitectònic*. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers.

